

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

2021 оны 09 сарын 09 өдөр

Дугаар 1/559

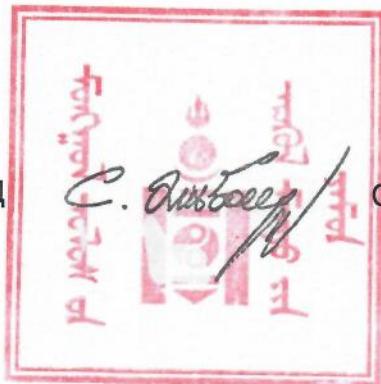
Улаанбаатар хот

“Эрүүл чийрэг эр хүн” арга хэмжээний
төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.6 дахь заалт, Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1.1.7 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Эрүүл чийрэг эр хүн” арга хэмжээг 2021-2024 онд хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг нэгдүгээр, “Эрүүл чийрэг эр хүн” арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлтийг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.
2. Төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд мэргэжил арга зүйн удирдлагаар ханган ажиллахыг Нийтийн эрүүл мэндийн тусlamжийн бодлого, хэрэгжилтийг зохицуулах газар (Л.Энхсайхан), Улсын Нэгдүгээр Төв Эмнэлгийн Урологи-Андрологийн төвийн дарга (Д.Баян-Өндөр), Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв (Д.Нарантуяа)-д тус тус даалгасугай.
3. Тайланг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 15-ны дотор тус яамны Нийтийн эрүүл мэндийн тусlamжийн бодлого, хэрэгжилтийг зохицуулах газар (Л.Энхсайхан)-т ирүүлэхийг Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв (Д.Нарантуяа)-д үүрэг болгосугай.
4. Төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай санхүүжилтийг жил бүр төсөвт тусган ажиллахыг Эрүүл мэндийн салбарын эдийн засгийн бодлого, хэрэгжилтийн газарт даалгасугай.
5. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний газар (С.Төгсдэлгэр)-т даалгасугай.

САЙД

С.ЭНХБОЛД

141212504

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН 2021
ОНЬЮУ САРЫН 09. ЕДРИЙН 09 ДУГААР
ТУШААПЫН НЭГДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

“ЭРҮҮЛ ЧИЙРЭГ ЭР ХҮН” АРГА ХЭМЖЭЭГ 2021-2024 ОНД ХЭРЭГЖҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ЗОРИЛГО:

Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийг дэмжих, тэдэнд хүрэх тусlamж, үйлчилгээний чанар, хүrtээмжийг сайжруулан, дундаж наслалтыг нэмэгдүүлэх орчин нөхцөлийг бурдүүнэ

ЗОРИЛТ:

- Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжиж буй бодлого, эрхзүйн орчинг боловсронгуй болгох
- Бүх шатны бодлого боловсруулагчид, эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэгчид, байгууллага хамт олон, гэр бүүл болон эрэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох, эрүүл мэндийг дэмжих үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх замаар эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн эрсдэлт зан үйлийг өөрчлөх
- Эрэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээний чанар, хүrtээмжийг сайжруулах
- Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, өвчлөл, нас баралтанд нөлөөлж буй хүчин зүйлсийг судлан сурь узулэлтүүдийг тодорхойлон, бодлогын нотолгоо бий болгох

№	Хэрэгжүүлэх үйл	2021 он	2022 он	2023 он	2024 он	Хариуцах байгууллагат	Хамтрах Байгууллаага	Төсөв (сая)
ЗОРИЛТ 1.								
1.1	Эрүүл мэндийн салбарын жндэрийн зөвлөлийг байгуулж, үйл ажиллагааг тогтолцожуулах	Салбар зөвлөлийг байгуулсан байна.	Салбар зөвлөлийн хурлыг жилд 2-ос доошгүй удаа хуралдуулж, тулгамдсан асуудлын хүрээнд тодорхой шийдвэрүүдийг гаргасан байна.		ЭМЯ	Салбар зөвлөл	ОУБ	
1.2	Эрүүл мэндийн салбарт жндэрийн эрх байдлыг хангах талаар баримтлах бодлогыг арга	Төлөвлөгөөн сайдын тэгш талаар бодлого, хэрэгжүүлэх хэмжээний	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг ханган ажилласан байна.	Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 30%-д хурсэн байна	Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 60%-д хурсэн байна	Жендерийн үндэсний хороо (цаашид жүх)	ОУБ	

	төгөвлөгөө боловсруулж баттуулах				
1.3	“Урологи, тусламж, үзүүлэх боловсруулж, баттуулах ажлын үйлчилгээ журам”	Журмын төсөл боловсруулах ажлын байгуулсан байна	Журам сайдын тушаалаар батлагдан, хэрэгжиж эхэлсэн байна.	ЭМЯ УНТЭ-ийн Урологи-Андрологийн Төв (цаашид УАТ)	Мэргэжлийн салбар зөвлөл (цаашид МСЗ)
1.4	“Түрүү булчирхайн хоргуй хавдрын оношлогоо, эмчилгээ” MNS6100:2010 стандартыг шинэчлэх	Стандарт боловсруулах ажлын байгуулагдсан байна	Стандартын төслийг хэлэлцүүлэн, СХЗГ-т хургуулсан байна.	ЭМЯ УНТЭ-ийн УАТ	Хувийн хэвшлийн Эрүүл мэндийн байгууллага (цаашид ХХЭМБ)
1.5	“Бөөрний оношлогоо, эмчилгээ” MNS6099:2010 стандартыг шинэчлэх	Стандарт боловсруулах ажлын байгуулагдсан байна	Стандартын төслийг хэлэлцүүлэн, СХЗГ-т хургуулсан байна.	ЭМЯ УНТЭ-ийн УАТ	ОУБ
1.6	“Эрэгтэйчүүдийн мэндийн үйлчилгээ кабинетын загвар, ажиллах журам” боловсруулан, баттуулах	Эрэгтэйчүүдийн эрүүл тусламж, Узүүлэх кабинетуудын судалгаа хийгдсэн байна	Журам сайдын тушаалаар батлагдсан байна.	Журмын хэрэгжилт хангагдсан байна.	Аймаг, нийспэлийн эрүүл мэндийн газар (цаашид АНЭМГ)
1.7	Онко оношилгоо, эмчилгээний удирдамж боловсруулах	Урологийн төсөл боловсруулах ажлын байгуулсан байна	Удирдамжийн төсөл боловсруулах ажлын байгуулсан байна.	Онко Урологийн тусламж, үйлчилгээ иргэдэд хүрсэн байна	Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүд АНЭМГ
1.8	Эрэгтэйчүүд, хөвгүүдэд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ Узүүлэгчдийн	Ажлын байрны үлгэрчилсэн	Ажлын байрны тодорхойлтыг	ЭМЯ УНТЭ-ийн УАТ	ОУБ

	ажлын тодорхойлт баттуулах	байрны байна.	зураглал гарсан байна.	батлуулсан байна	мердлөг болгосон байна		
1.9	Эрэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн үйлчилгээ кабинет байгуулахад шаардагдах тесвийн тооцоолол гарасан байна	Эрэгтэйчүүдийн кабинет байгуулахад шаардагдах тесвийн тооцоолол гарасан байна	Улсын төсөвт суулгах үндэслэл боловсруулсан байна	Үйл ажиллагааг төлөвлөх тэсвийг баттуулан, 2 дүүрэг, 2 аймагт кабинет байгуулсан байна	Төвийн 4 дүүрэг, 6 аймагт кабинет байгуулсан байна	ЭМЯ Сангийн яам	МСЗ АНЭМГ НЭМҮТ 5.0
1.10	Архидан тэмцэх нэмэлт оруулахад санал өгөх	согтуурахтай тухай өөрчлөлт санал өгөх	Хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах ажлын хэсгийг байгуулах	Хуулийн баримтлалын тесөл боловсруулах	Хуульд оруулах нэмэлт өөрчлөлтийн төслийг боловсруулах	ЭМЯ ХНХЯ ХЗДХЯ	ОУБ
ЗОРИЛТ 2. Бүх шатны бодлого боловсруулагчид, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчид, байгууллага хамт олон, гэр бүл болон эрэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн боловсровол оптох, эрүүл мэндийг дэмжих үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх замаар эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн эрсдэлт зан үйлийг өөрчлөх							
2.1	Өсвөр наасны хөвгүүдийн тулагдсан сонос, нууцлалыг хувь хүний хадгалах, хамтран зөвлөгөө өгөх хуудас, итгэлтэй ажиллуулах	Өсвөр наасны эрэгтэй хүүхдүүдэд зориулсан мэдээлэл боловсруулсан байна.	Цахимаар харилцах, зөвлөгөө өгөх хаяг, итгэлтэй утас тогтолцоог ажилладаг болсон байна	Цахимаар хандсан өсвөр наасны эрэгтэй хүүхдийн хандалтын тоо нэмэлт эхэмүт сэмуут	ЕБС ОУБ	Улсын төсөв 10.0	
2.2	Өсвөр наасны эрэгтэй хүүхдийн үргэхийн сэргээлийн эрүүл мэнд, хоол тэжээл, осол, гэмтээс сэргийлэх МСС олон нийтийн цахим суржээгээр тогтолцуйх	Өсвөр наасны эрэгтэй хүүхдэд зориулсан цуврал контент хийсэн байна.	MCC цувралаар тогтолцоон зохион байгуулсан байна.	Эрсдэлт зүйлсээс урьдчилан сэргийлэх Нэмэгдсэн байна.	ЭМЯ НЭМҮТ ГССҮТ НЭМҮТ ЭХЭМҮТ	АНЭМГ ОУБ ТББ-ууд	Улсын төсөв 10.0
2.3	Өсвөр наасны хүүхдийг сургуулийн үйлчилгээдэх хүчирхийллээс сэргийлэх гарын авлагыг бэлтгэх	Зөвлөмж, гарын авлагын тесөл боловсруулсан байна.	Гарын авлага хэвлэгдэн зорилтот булэгт хүрсэн байна.	Сургуулийн орчинд үйлчилгээдэх сэргийлэх арга нэмүт сэмуут	НЭМҮТ СЭМҮТ	БШУЯ АНЭМГ	Улсын төсөв 5.0

2.4	Бэлгийн болон нөхөн уржихийн эруул мэндийн чиглэлээр үе тэntийн сургагч бэлтгэх сургалтыг өргөжүүлэн, эрэгтэй хүүхдүүдэд гарын авлага боловсруулах	Сургалтын удирдамж хөтөлбөр батлагдсан байна. Гарын авлагын материалын тесэл боловсруулсан байна	Сургалт зохион байгуулагдсан байна. Гарын авлагын материалыл боловсруулан, хэвлүүлсэн байна	ЭМЯ НЭМҮТ ЭХЭМҮТ	АНЭМГ ТББ-УУД	Улсын төсөв 15.0
2.5	Жил бүр “Оюутны эруул мэндийг дэмжих сарын аян”-ны үйл ажиллагааг зохион байгуулах	Батлагдсан удирдамжийн дагуу аян зохион байгуулсан байна.	Батлагдсан удирдамжийн дагуу аян зохион байгуулсан байна	Батлагдсан удирдамжийн дагуу аян зохион байгуулсан байна	ЭМЯ БШЯ НЭМҮТ	АНЭМГ Гэр бул хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газар
2.6	Эрэгтэйчүүдийг эрт илрүүлэг, сэргийлэх хамруулах ажлыг зохион байгуулах	Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн Узүүлэлтээр сурталчилгаа хийгдсэн байна	Эрэгтэйчүүдийн эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдалтын хувь Нэмэгдсэн байна.	Эрэгтэйчүүдийн эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдалтын хувь Нэмэгдсэн байна.	НЭМҮТ	ХНХЯ Аймаг, Нийслэлийн ЗДТГ ЖҮХ
2.7	“Эрчүүдийн эруул мэндийг хамгаалахад эмэгтэйчүүдийн оролцоо” арга хэмжээ зохион байгуулах	Зохион байгуулах ажиллагааны удирдамж, төлөвлөгөө гарсан байна.	Үйл ажиллагааны тайлан бичигдсэн байна	Үйл ажиллагааны тайлан бичигдсэн байна	НЭМҮТ	Аймаг, Нийслэлийн ЗДТГ АНЭМГ ТББ-УУД
2.8	“Гүзээгүй Монгол эр хүн” үндэсний аян зохион байгуулах	Аяны удирдамж, төлөвлөгөө батлагдсан байна. MCC хийгдсэн байна.	Хамрагдсан эрчүүдийн тоо Нэмэгдсэн байна	Хамрагдсан эрчүүдийн тоо Нэмэгдсэн байна	НЭМҮТ	Аймаг, Нийслэлийн ЗДТГ АНЭМГ Хэвлэл мэдээлэл ТББ-УУД

2.9	Эрэгтэйчүүд ажиллаж, салбарын ажилтан, албан хаагч, цэрэг, сонсогдод нөхөн уржихүйн эруул мэндийн мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг тогтол хийж, хамтран ажиллах	Олноор суралцааг салбарын ажилтан, албан хаагч, цэрэг, сонсогдод нөхөн уржихүйн эруул мэндийн мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг тогтол хийж, хамтран ажиллах	Эрэгтэйчүүдэд зориулсан нөхөн уржихүйн эруул мэндийн чиглэлээр сургалтын агуулаа бэлтгэгдсэн байна.	Ухуулга, нөлөөллийн уулзалт, сургалт, сурталчилгаа хийгдсан байна	Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ АНЭМГ ААН ТББ-ууд	Ухуулга, нөлөөллийн уулзалт, сургалт, сурталчилгаа хийгдсан байна	Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ АНЭМГ ААН ТББ-ууд	Улсын төсөв 20.0
2.10	Цэрэг хамгаалах, хамгаалах, уул барилга, зам чиглэлээр кампаниудын харилцлагыг үйл эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийг хамгаалах цахим болон тanhimын сургалт явуулах	арми, батлан хил хамгаалах, уул барилга, зам чиглэлээр ажиллаж буй кампаниудын харилцлагыг дээшшуулэх үйл эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийг хамгаалах цахим болон тanhimын сургалт явуулах	Ухуулга нөлөөллийн баримтын цомогийн тесэл оловсруулсан байна	Хамтран ажиллаж буй байгууллагын тоо, ажиллагааны тайлан	Хамтран ажиллаж буй байгууллагын тоо, ажиллагааны тайлан	Хамтран ажиллаж буй байгууллагын тоо, ажиллагааны тайлан	ДЭМБ УЯЯ БХБЯ ЗТЯ ТББ-ууд	Улсын төсөв 20.0
2.11	Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэгсээлтээс сэргийлэх байнтын арга эрэгтэйн Урийн суваг боох мэс ажилбарын талаар таниулах, бэлгэвчийн нэмэгдүүлэх жэндэрийн МСС хийх	Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэгсээлийн сурталчилгааны материал болох боловсруулсан байна.	Сурталчилгааны материал хэвлэгдсэн байна. ЖСАХ боловхийн талаар компанийт ажлууд өрнүүлсэн байна	ЖСАХ боловхийн талаар компанийт ажлууд өрнүүлсэн байна	ЖСАХ боловхийн талаар компанийт ажлууд өрнүүлсэн байна	ЖСАХ боловхийн талаар компанийт ажлууд өрнүүлсэн байна	ТББ, НУБХАС, НУБХС ЖҮХ	Улсын төсөв 60.0
2.12	Архинаас гарч, эруул амьдралын хэв сонгосон эрэгтэйчүүдийг дэмжих (НА, АА болон еөртөө туслах булэг) сайн	Сайн дүрүн төвүүд нэмэгдсэн байна.	НА, АА болон еөртөө туслах булгийг дэмжин, төсөл хөтөлбөрт хамруулсан байна.	Уйл ажиллагааны тайлан гарч, ур дүнг тооцсон байна	НЭМҮТ СЭМҮТ	ХХНЯ БШУЯ ТББ-ууд	Улсын төсөв 100.0	

	дүрүн төв нээх, ТББ-ыг дэмжих						
2.13	Эрэгтэйчүүд олноор суралцдаг салбарын ажилтан, албан хаагч, цэрэг, сонсогчдыг эрүүл мэндийн урьдчилан үзлэгт сэргийлэх хамрагдалтыг Нэмэгдүүлэх чиглэлээр салбар хооронд аян зохион байгуулах	Аян зохион байгуулах удирдамжийн тесел боловсруулсан байна.	Салбар хооронд аян зохион байгуулах аян удирдамж батлаж хургуулсэн байна.	Аяныг тогтол зохион байгуулж, манлайлсан байгууллага хамт олныг урамшуулж, олон сурталчилсан байна.	Аяныг тогтол зохион байгуулж, тооцож, хэлэлцэн байна.	ЭМЯ НЭМҮТ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ АНЭМГ ЖҮХ	Улсын төсөв 100.0
2.14	Жолооч нарын эрүүл онцгойлон ажилласан олон мэдээллэх, сайн түгээн ажлыг сурталчлах, туршлагыг дэлгэрүүлэх зохион байгуулах	Мэндэд анхаарч байгууллагыг нийтэд сурталчлах, сайн түгээн ажлыг	Сайн туршлагын удирдамж батлагдсан байна. Холбогдох байгууллагуудад хургуулсэн байна.	Сайн туршлагыг олон сурталчилсан байна.	Сайн туршлагыг олон сурталчилсан байна.	НЭМҮТ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ АНЭМГ ЖҮХ	Улсын төсөв 10.0
2.15	Малчин эрэгтэйчүүдэд чиглэсэн амьдралын зөв дадал бий болгох, эрүүл урт наслах зан үйлийг хэвшил болгох зорилтот аян өрнүүлэх байгуулах	Аян зохион байгуулах талаар холбогдох байгууллагатай уулзалт зохион байгуулсан байна	Аяныг тогтол зохион байгуулах удирдамж батлаж, холбогдох газруудад хургуулсэн байна.	Аяныг тогтол зохион байгуулж, манлайлсан аймгийг урамшуулах	Аяныг тогтол зохион байгуулж, тооцож, хэлэлцэн байна.	ЭМЯ ХААХУЯ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	Улсын төсөв 50.0
2.16	Уул уурхай, дэд бүтцийн салбарг эрэгтэйчүүдэд мэндийн боловсрол олгох сургалтыг байгуулах		Сургалтын удирдамж, хөтөлбөр бэлэн болсон байна.	4-5 байгууллагад сургалт зохион байгуулсан байна.	4-5 байгууллагад сургалт зохион байгуулсан байни.	ХЧХЯ ЗТХЯ ЭМЯ	ОУБ
2.17	ҮБХИС, ДХИС-ийн сургалтын эрэгтэйчүүдийн Мэндийн талаар	Эрэгтэйчүүдийн эрүүл талаар мэндийн багц цагийн талаар	ҮБХИС, ДХИС-ийн сургалтын агуулгад эрэгтэйчүүдийн эрэгтэйчүүдийн талаар	Хугацаат цэргийн хаагчдад алба	БХЯ	БШУЯ НЭМҮТ	ОУБ

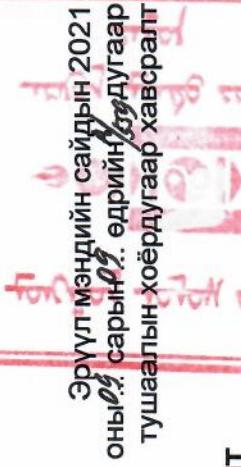
Цагийн хөтөлбөр тэгсэгчдөөр хугацаат хаагчад боловсрол	Сургалтын оруулж, дамжуулан цэргийн алба эрүүл мэндийн олгох олгох	Сургалтын ундэспээл бэлэн болсон байна	Эрүүл талаар цагийн сургалтын хөтөлбөр тусгагдсан	Мэндийн батц эрүүл мэндийн боловсрол олгож эхлэнэ
---	--	---	--	---

ЗОРИЛТ 3. Эрэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах

3.5	Төгсөлтийн сургалтаар андрологийн төрөлжсөн эмчийг үе бэлтгэх	Андрологийн дараах мэргэшил мэргэшлэлийн шаттайгаар	Мэргэшил дээшлүүлэх сургалтанд хамрагдсан эмчийн тоо	Мэргэшил дээшлүүлэх сургалтанд хамрагдсан эмчийн тоо	Мэргэшил дээшлүүлэх сургалтанд хамрагдсан эмчийн тоо	ЭМЯ ЭМХТ	АШУУИС АНЭМГ	УЛСЫН ТӨСӨВ 50.0
3.6	Үрологи, андрологийн мэргэжил дээшлүүлэх дараах төсөл орон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл орон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл орон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл олон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	ЭМЧ, 10	ЭМЧ, 10	ЭМЧ, 10
3.7	Сэтгэцийн дунд хөвгүүдэд зөвлөгөө чадварын сургалт зохион байгуулах	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл олон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	ЭМЧ, 20	ЭМЧ, 20	ЭМЧ, 20
3.8	Өсвөр үеийн сургуулийн эмч, ажилтан, сэтгэл нарыг эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ зөвлөгөө өгөх үр чадварт сургах	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл олон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл олон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	ЭМЧ, 100	ЭМЧ, 100	ЭМЧ, 100
3.9	Хөгжлийн хөвгүүд, нэхэн үржихүйн мэндийн үйлчилгээг хүний чадавхижуулах	Бэрхшээлтэй эрэгтэйчүүдэд эрүүл тусламж, хүргэхд нөөцийг	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл олон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл олон нутгийн эмч нарыг үе шаттайгаар хамруулах, сургах	ЭМЧ, 10	ЭМЧ, 10	ЭМЧ, 10
3.10	Эмч, дунд талаарх мэдээллийг сайжруулан,	Мэргэжилтнүүдийн хүмүүсийн Мэдлэг, Нь сэтгэлзүйн	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл	Сургалтын хөтөлбөр, төвлөгөөний төсөл	ЭМЯ СЭМҮТ	НЭМҮТ Төрөлжсөн мэргэшлэлийн эмнэлэг, тусгай хамасан.	УЛСЫН ТӨСӨВ 50.0 /ОУБ/

	тусламж чадварт сургах	үзүүлэх ур боловсруулсан байна	гарын авлага гаргасан байна			Мэргэжлийн төвүүд АНЭМГ
3.11	Эрчүүдийн дотоод чиглэлээр мэргэжилтэнг мэрэшүүлэх хамруулах	даавар, шүүргийн эмч, төсөл боловсрууланд байна	Сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөөний баттуулан, гарын авлага гаргасан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөөний баттуулан, гарын авлага гаргасан байна	10 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг чадвихижуулж, гарын авлагаар хангасан.	ЭМЯ ЭМХТ ЭХЭМУТ АНЭМГ 50.0
3.12	Цэргийн нэгтгэл, мэргэжилтэнг эрэгтэйчүүдийн мэндийн үйлийг зөвлөгөө өгөх ур чадварт сургах	анги, эмч, төсөл боловсруулсан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөөний баттуулан, гарын авлага гаргасан байна	Сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөөний баттуулан, гарын авлага гаргасан байна	10 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг чадвихижуулж, гарын авлагаар хангасан.	БХЯ ЭМЯ НЭМУТ АНЭМГ ЖҮХ 50.0
ЗОРИЛТ 4. Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, өвчлөл, нас баралтанд нөлөөлж буй хүчин зүйлийг судлан суурь узүүлэлтүүдийг тодорхойлон, бодлогын нотолгоо бий болгох						
4.1	Сургуульд хүүхдийн эрүүл мэндийн Дэлхийн судалгаа зохион байгуулах /GSBSHS/	суурилсан талаар ОУБ-тай уулзант зохион байгуулсан байна.	Судалгааны арга баттуулсан байна. Судалгаа зохион байгуулах бэлтгэл хангагдсан байна.	Судалгааны эхний үр дун гарч, танилцуулагдсан байна.	Судалгааны эцсийн тайлан гарсан байна. Судалгааны дунг танилцуулсан байна.	НЭМУТ СЭМҮТ НЭМУТ ЭХЭМУТ АНЭМГ
4.2	Өсвөр наасны төлөвшил, эрүүл мэндэд нөлөө үзүүлж нийгмийн сүлжээ, сургалчилгаа, мэдээлэлд судалгаа, дун шинжилгээ хийх	хүүхдийн сэтгэцийн сөрөг бүй бий ТВ	Арга, аргачлалаа баттуулан, судалгааны мэдээ материал цуглуулсан байна.	Судалгааны эхний үр дун гарч, танилцуулагдсан байна.	Судалгааны эцсийн тайлан гарсан байна. Судалгааны дунг танилцуулсан байна.	СЭМҮТ АШУУС НЭМУТ ЭХЭМУТ АНЭМГ
						Улсын төсөв 10.0

4.3	Эрэгтэйчүүдийн мэндийн үзүүлэлт, нас баралтын шалтгаанд дун шинжилгээ хийх	Эрүүл дун шинжилгээ хийгдсэн байна.	Мэдээлэлд дун шинжилгээ хийгдсэн байна.	Дун шинжилгээний үр дун гарч, танилцуулагдсан байна.	Судалгааны үр дунг холбогдох газруудад танилцуулсан байна.	ЭМХТ АШУУИС	НЭМҮТ	Улсын төсөв 10.0
4.4	Эрэгтэйчүүдийн үргүйдлийн шалтгаанд судалгаа хийх	Судалгааны арга, аргачлал боловсруулан байна.	Судалгааны арга, аргачлал батлуулан, мэдээ материал цуглуулсан байна.	Судалгааны эхний үр дун гарч, танилцуулагдсан байна.	Судалгааны эцсийн тайлан гарсан байна. Судалгааны дунг танилцуулсан байна.	ЭХЭМҮТ ЭМХТ	НЭМҮТ АШУУИС ЖҮХ	Улсын төсөв 20.0
4.5	ЛГБТИ хүмүүсийн дунд судалгаа явуулан, тэдэнд түлгарч буй бэршээлийг гаргах	Судалгааны арга, аргачлал боловсруулан байна.	Судалгааны арга, аргачлал батлуулан, мэдээ материал цуглуулсан байна.	Судалгааны эхний үр дун гарч, танилцуулагдсан байна.	Судалгааны эцсийн тайлан гарсан байна.	ХӨСҮТ СЭМҮТ	НЭМҮТ АШУУИС	Улсын төсөв 5.0
4.6	Хүүхэд, запуусын архи, тамхи, мансууруулах бодисын хэрэглээнд хяналт, шалгалт тогтол зохион байгуулах		Хяналт шалгалт хийх удирдамж батлагдсан байна.	Хяналт шалгалт хийгдэж, дунг холбогдох байгууллагуудад хургуулсан байна.		МХЕГ ЦЕГ	НЭМҮТ СЭМҮТ	Улсын төсөв 10.0
4.7	Арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцын болон төгсгөлийн үнэлгээ хийх	Үнэлгээний ажлын хэсэг байгуулан, явцын үнэлгээ хийсэн байна	Үнэлгээний дунг холбогдох байгууллагуудад хургуулсан байна.	Үнэлгээний ажлын хэсэг байгуулан, төгсгөлийн үнэлгээ хийсэн байна.		МСЗ АШУУИС	НЭМҮТ ЭМХТ АНЭМГ	Улсын төсөв 10.0

Эрүүл мэндийн сайдны 2021
оньшиг сарын 02-р сарын 2022-дугаар
тушаалтын хөөрдүгаар хавсралт

“ЭРҮҮЛ ЧИЙРЭГ ЭР ХҮН” АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

“Эрүүл чийрэг эр хүн” арга хэмжээний үр нөлөө, үр дүнг дараах шалгур үзүүлэлтээр дүгнэх бөгөөд 2019, 2020 оны мэдээллийг суурь үзүүлэлт болгон ашигласан.

№	Шалгур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин (ноор)			Хариуцах байгууллага
				2021	2022	2023	
I. Эрсдэлт хүчин зүйлийн үзүүлэлт /эрэгтэйчүүдэд/							
1	Соттууруулах ундааны хэрэглээний хувь /сүүлийн 1 сард/	Хувь	34.8	34.6	34.1	33.6	- Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв
	Нийт хүн амын тамхидалтын түвшин*	Хувь	24.2	24.1	23.6	23.1	- Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв
	Илтүүдэл жин ба таргалалттай хүмүүсийн эзлэх хувь*	Хувь	49.4	49.2	48.7	48.2	
II. Нас баралтын үзүүлэлт /эрэгтэйчүүдэд/							
2	Зурхний шигдээс нас баралтын түвшин /10000 хүн амд/**	Хувь	8.5	8.0	7.5	7.0	- Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв
	Элэгний шалтгаалсан нас баралтын түвшин /10000 хүн амд/**	Toо	5.5	5.2	4.8	4.3	- Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв
	Осол гэмтэл, гадны шалтгааны улмаас нас барсан тохиолдол /10000 хүн амд/**	Toо	13.5	13.3	12.8	12.3	

III. Эмнэлгийн туслаамж үзүүлэлт					
Зонхилон тохиолдох амьдралын буруу хэвшлээс үүдэлтэй өвчиний эрт илрүүлэг үзлэг хамрагдсан хувь***	Хувь	41.5	42.5	45.0	48.5
Эрэгтэйчүүдийн эмчийн (урологи, андрологи) тоо	Toо	Урологи 57 Андрологи 15	Урологи 60 Андрологи 18	Урологи 70 Андрологи 28	Урологи 80 Андрологи 38
Төрөлжсөн мэргэшшийн эмнэлэг, туслай мэргэжлийн төвүүд, аймгийн нэгдсэн дүүргийн эмнэлэгт эрэгтэйчүүдийн кабинетын (урологи, андрологи) тоо	Toо	12	14	18	24

Тайлбар: Мэдээллийн эх үүсвэр

* Хадварт бус өвчин, осол гэмтэлийн шалтгаан, эрсдэлт хүчин зүйлийн тархалтын үндэсний I/Y судалгаа 2019 он

** Эрүүл мэндийн үзүүлэлт, Хөвдэр судалтын үндэсний төвийн статистик үзүүлэлт 2020 он

*** Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл, 2020 он

**** Эрүүл мэндийн мэдээлэл, сарын мэдээлэл, 2020 он